KMA aan de vooravond van restauratie

✵ ✵ ✵ Het befaamde instituut waar de adspirant-beroepsofficieren van de Koninklijke landmacht en van de Koninklijke luchtmacht worden opgeleid — de Koninklijke Militaire Academie in Breda — functioneert als zodanig reeds bijna anderhalve eeuw. Het gebouwencomplex waarin de KMA is gehuisvest — het Kasteel van Breda met de daarbij behorende infrastructuur — heeft in de loop van de lange historie een groot aantal veranderingen en uitbreidingen moeten ondergaan. Ook het geheel van de officiersopleiding is in dezelfde periode aan tal van wijzigingen onderhevig geweest. Het kenmerkende *verschil* tussen de ingrepen was wel, dat het streven gewoonlijk is geweest de gebouwen terug te brengen in de oorspronkelijke staat en hun het uiterlijk te hergeven dat zij in het *verleden* moeten hebben vertoond; de opleidingen daarentegen moesten veel meer het gezicht krijgen dat met het oog op de *toekomst* noodzakelijk werd geacht. Volledigheidshalve mag daaraan worden toegevoegd dat er in zekere zin ook van een *overeenkomst* kan worden gesproken: immers, zowel voor de gebouwen als voor de opleidingen maakte men maar al te graag gebruik van de reeds bestaande, beproefde fundamenten én, in voorkomend geval, van moderne materialen en methoden.

Het spreekt wel vanzelf dat met het aanbrengen van dergelijke veranderingen geen begin mag worden gemaakt indien niet van tevoren een deugdelijk plan werd opgesteld, gebaseerd op de resultaten van een degelijke voorstudie. Dat geldt in gelijke mate voor zowel de architectonische behandeling van de infrastructuur als de herziening van inhoud en strekking van de opleidingen: om het even of het gaat om restauratie of om vernieuwing, voor beide is een weloverwogen, gerichte aanpak essentieel zo men het functioneren niet in gevaar wil brengen.

Van hetgeen er zoal werd en wordt verricht ter voorbereiding van de komende *onderwijsherziening* kan de lezer zich vergewissen in dit nummer op blz. 270 e.v. Majoor Huysman schetst daar hoe de huidige stand van zaken is, en vraagt derhalve aandacht voor de ontwikkelingen die op de *toekomst* zijn gericht. Het zal duidelijk zijn dat in dát verband bepaald geen sprake kan zijn van het boven dit editoriaal geplaatste motto „. . . aan de vooravond van restauratie". Immers, *restauratie* wil zeggen *herstelling in de vroegere toestand* en voor wat de opleidingen betreft, zou dat dus neerkomen op het *terugzetten van de klok* die in de voorbije jaren juist zozeer met de tijd is méégegaan. Het zou ook absurd zijn de officiersopleiding te willen richten naar het verleden, hoewel er misschien een enkeling zou kunnen zijn die dat zou willen toejuichen. De KMA zal officieren moeten afleveren die zullen kunnen optreden als militaire managers *in de toekomst*. Want de cadet die over enkele maanden op twintigjarige leeftijd aan de opleiding begint, zal moeten worden voorbereid op een carrière die zich uitstrekt tot vér na het jaar 2000: immers, naar de vigerende norm gerekend zal hij als 55-jarige met functioneel leeftijdsontslag de militaire dienst verlaten in het jaar 2012. Begrijpelijk dan ook dat men — zonder te vervallen in science-fictiongedoe — zal pogen hem in zijn bagage datgene mee te geven wat hem in de komende vijfendertig jaar te stade kan komen. En dat is zonder enige twijfel iets geheel anders dan wat werd ingepakt door hen die in de loop van de jaren '70 met FLO gingen!

De boven dit editoriaal gebezigde term „restauratie" moet derhalve worden gelezen in samenhang met wat hierboven werd gezegd over de infrastructuur. Het gaat inderdaad om het in de oorspronkelijke toestand terugbrengen van het Kasteel van Breda, althans op een bepaald punt.

Over het voornemen tot een dergelijke restauratie werd eerder in dit blad bericht, en wel in december van het afgelopen jaar, toen opnieuw de aandacht van de lezers werd gevraagd voor de plannen inzake het aanbieden van een *Huldeblijk Oud-Cadetten* ter gelegenheid van het *150-jarige*

bestaan van de Koninklijke Militaire Academie op 24 november 1978 (*Mil. Spect.* **145**(1976)(12) 567). Dat huldeblijk zou, volgens de plannen van het daartoe opgerichte comité, bestaan uit de restauratie van een der oorspronkelijke topgevels (reconstructietekening op de omslag van dit nummer) waarmee destijds de dakkapellen waren voorzien die, voor de verbouwing van 1826, deel uitmaakten van de zolderverdieping van het toenmalige paleis. Met die restauratie zou de KMA evenzeer gebaat zijn als met een op de komende eeuw gerichte vernieuwing van het onderwijs. De huidige schaarste aan financiële middelen heeft ertoe geleid dat aan andere zaken dan de verfraaiing van het historische uiterlijk van het Kasteel van Breda een hogere prioriteit moest worden toegekend. De oplossing, een dergelijke „Monumentenzorg" te bekostigen uit vrijwillige bijdragen van hen die eens behoorden tot de cadettenpopulatie van Kilacadmon, hetzij te Breda, hetzij te Bandoeng, heeft in ieder geval iets aantrekkelijks: het is stellig verkieslijk boven het op overeenkomstige wijze financieren van ándere uitgaven in de defensiesfeer waarvoor een „met de pet rondgaan" een heel wat benardere toestand zou kenschetsen! Overigens — en dit moge dienen ter geruststelling van verscheidene potentieel-verontrusten — de momenteel zeer noodzakelijke restauratie van de Colonnade, die op verschillende punten zó door de tand des tijds is aangetast dat instorting zeker niet denkbeeldig is, zal ongeveer gelijktijdig met de voorgenomen restauratie van de topgevel worden verwezenlijkt ten laste van fondsen die zullen worden onttrokken aan het normale defensiebudget van land- en luchtmacht. Ergo, ook de defensieorganisatie zelve is bereid in de beurs te tasten voor de instandhouding van de zuilen die het opleidingsinstituut behoren te schragen.

Om de voorgenomen geste tot realisatie te kunnen brengen, is geld nodig. Omdat het hier gaat om, zoals reeds gezegd, de cadettenpopulatie uit de voorbije jaren, heeft het organiserende comité recentelijk aan alle daarvoor in aanmerking komende officieren, zowel actief dienend als buiten dienst, een circulaire doen toekomen, vergezeld van een acceptgirokaart. Aangezien het geraamde bedrag ter dekking van de kosten verscheidene tienduizenden guldens bedraagt, is het de vurige wens van de initiatiefnemers — die bij deze met de meeste nadruk worde onderstreept — dat niemand zich onttrekke aan de aloude saamhorigheidsgedachte. Misschien zijn er enkelen van de oudste promoties die in de loop der jaren zó slecht zijn gaan zien dat zij de circulaire niet goed meer kunnen lezen; wellicht zijn er in de jongere promoties enkelen die niet wíllen lezen: in beide gevallen is er allicht een bereidwillige collega die dit editoriaal of de circulaire, óf beide, aan betrokkene wil vóórlezen, en die desnoods zelfs de acceptgirokaart wil helpen invullen. Het gaat hier om de van Pa op Zeun door vele geslachten doorgegeven verbondenheid aan elkaar en aan de militaire Alma Mater. Voor een luttel bedrag van gemiddeld twintig gulden zal toch niemand zich aan deze manifestatie willen onttrekken. (Ware dat wél het geval dan zouden wij waarschijnlijk inderdaad beter met de pet kunnen rondgaan onder ons volk om vast te stellen wat de ánder voor de symboliek van het militaire apparaat overheeft).
Mag uit het vorenstaande worden afgeleid dat de Militaire Spectator — hoe zou het ook anders kunnen — de komende viering van het 150-jarige bestaan van de Koninklijke Militaire Academie in alle opzichten hoopt te zien slagen, ook in rechtstreekser zin laat hij zich niet onbetuigd: de redactie is voornemens het jubileren van de KMA te helpen accentueren door aan dat instituut een volledig nummer te wijden. Mede met het oog daarop worden reeds thans auteurs-in-spe uitgenodigd hun bijdragen op schrift te stellen. Ook illustraties, in welke vorm dan ook, voor dat speciale nummer zijn bij voorbaat welkom.

Maar bovenal: vergeet niet, gezamenlijk de restauratie mogelijk te maken van een klein stukje van het *verleden* van dit instituut dat zich doorlopend moet blijven vernieuwen om aan de eisen van de *toekomst* te kunnen beantwoorden. Stuur dus uw acceptgirokaart in, na invulling van een bedrag dat liefst bóven het geplande gemiddelde ligt! Heeft men uw adres gemist, gireer dan rechtstreeks zelf op nr 3 57 28 89 t.n.v. penningmeester Comité Huldeblijk te Voorschoten.

